

<http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.2195>

Öğr. Gör. Dr. Çağlar BAKIOĞLU

Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Öğretmenliği ABD, Trabzon /TÜRKİYE

Prof. Dr. M. Kayhan KURTULDU

Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Öğretmenliği ABD, Trabzon /TÜRKİYE

Citation: Bakioğlu, Ç. & Kurtuldu, M. K. (2020). Piyano öğrencilerinin piyanoda eser analizi becerilerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 7(62), 3380-3386.

PİYANO ÖĞRENCİLERİNİN PİYANODA ESER ANALİZİ BECERİLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

ÖZET

Bu çalışmada piyano eğitimi alan müzik öğretmeni adaylarının, bir piyano eserini çalışmaya başlamadan önce ne düzeyde analiz edebildikleri öğrenilmeye çalışılmıştır. Çalışmada Bakioğlu (2019) tarafından geliştirilmiş olan eser analiz formu kullanılmıştır. 2019-2020 eğitim öğretim yılı bahar dönemi final sınavları esnasında veriler toplanmış ve düzenlenmiştir. Çalışma grubunu oluşturan öğrenciler kendilerine inceleme ödevi olarak verilen bir piyano eserini, analiz formu yardımıyla analiz etmişlerdir. Bilinen bir istatistik program yardımı ile veriler incelenmiş, cinsiyet ve sınıf değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Elde edilen veriler ışığında öğrencilerin bir piyano eserini analiz etme becerilerinin iyi düzeyde olduğu, bu düzeyin cinsiyet ve sınıf değişkenine göre anlamlı bir fark oluşturmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Piyano Eğitimi, Analiz Formu, Eser Analizi.

INVESTIGATION OF PIANO STUDENTS' WORK ANALYSIS SKILLS ACCORDING TO VARIOUS VARIABLES

ABSTRACT

In this study, it has been tried to find out to what extent music teacher candidates who receive piano education can analyze a piano piece before starting to study. In the study, the piano piece analysis form developed by Bakioğlu (2019) was used. Data were collected and arranged during the spring semester final exams of the 2019 - 2020 academic year. The students in the study group analyzed a piano piece that was given to them as a study task with the help of the analysis form. With the help of a known statistical program, the data were analyzed and compared according to gender and class variables. In the light of the data obtained, it was observed that the students' ability to analyze a piano piece was at a good level, and this level did not make a significant difference according to gender and grade variables.

Keywords: Piano Education, Analysis Form, Work Analysis.

1. GİRİŞ

Piyano eğitimi süreci günümüz müzik eğitimi süreçlerindeki en etkin, en kapsayıcı ve en sık yardım alınan çalgıların başında gelmektedir. Öyle ki piyano çalgısına müzik eğitiminin temel çalgısıdır demek, ancak doğru ve yerinde bir değerlendirme olacaktır. Hem yapı, hem mekanizma, hem ses aralığı, hem de seslendirilişindeki özel teknikleri açısından irdelendiğinde öne çıkan bir çalgı olarak önümüze gelmektedir.

Çalgı eğitimi süreci, müzik eğitimi içerisinde ve özellikle de mesleki müzik eğitimi kapsamındaki vazgeçilmez bir parçadır. Piyano eğitimi süreci ise çalgı eğitimi kapsamında değerlendirilen çok önemli bir boyut olarak karşımıza çıkar. Bu yapı özellikle piyano dersinin, bütün öğrenciler için temel bir çalgı olması ile ilişkilidir ve bu durum çalgı eğitimi içerisinde piyano eğitimine farklı bir katkı yapmaktadır. Bu sebeple piyano çalgısı, müzik eğitimi içinde de oldukça geniş bir yelpazede kullanılmakta ve tercih edilmektedir (Gün ve Yıldız, 2012).

Piyano eğitimi öğrencilere kazandırılan tüm müziksel davranış biçimlerinin sınıflamasında aktif olarak etkili ve ilişkili bir alandır. Piyano eğitimi aynı zamanda müzik öğretmenlerinin piyanoyu kendi

derslerinde aktif bir eğitim çalgısı olarak tercih etmelerine yardımcı olan ve bu tercihi gerçekleştirecek temel davranışları içinde barındıran, programlı, aşamalı ve aynı zamanda hem teorik, hem de uygulamalı bir müzik eğitimi alanıdır (Tekeli ve Bulut, 2019).

Müzik eğitimi denilen sürecin önemli boyutlarından birisi konumundaki piyano eğitimi için, bireyin piyano çalmasını yanında öğreneceği diğer tüm müzikal unsurlara da etki eden ve katkı sağlayan bir mekanizma demek mümkündür. Piyano eğitimi almakta olan bir bireyin göstereceği çalışma performansı, piyanoyu ne düzeyde çalabileceği ile de doğru orantılıdır. Bu noktada piyano eğitimcilerinin, öğrencilerine hedefe giden yolu doğru belirlemek için yardımcı olmaları önemlidir (Kaleli ve Nayır, 2020). Piyano eğitimi kapsamında performansı arttıracak ve öğretmenler tarafından da katkı yapmak üzere uygulanabilecek bir öğretici unsur olarak analiz etme sürecini işaret etmek mümkündür. Çalışılacak eserin analizi ve ayrıntıların ortaya çıkması yardımıyla zihinde şekillenecek doğru anlama ve çalışma yolları ile başarılı bir eser seslendirmede öğrencilerin yol almasının önü açılabilir.

Piyano eğitimi süreç içerisinde enstrüman üzerinde gerçekleştirilen uygulama ağırlıklı bir yaklaşım olarak algılanmaktadır. Fakat bu süreçte kas ve merkezi sinir sistemi iletişiminin kusursuz bir biçimde işleyebilmesi ve başarının elde edilmesinde, zihinsel çalışma süreçleri de önem taşımaktadır. Çalışılması planlanan bir performans piyanodan önce zihinde analiz edilerek ve canlandırılarak kusursuzlaştırıldığı zaman, o performansın icrasında da başarı sağlanabilir (Özer, 2020, s.23).

Piyano çalgısının öğretim aşamalarında öğrencilere çalıştıkları eserleri analiz yaparak öğretmeyi denemek, üzerinde çalışılan eserin (parçanın ya da etüdün) daha kalıcı öğrenilmesine olanak tanır. Bu uygulama ayrıca parça içerisindeki çeşitli teorik bilgilerin öğrenilmesine de olanak sağlar. Çalışılan bir piyano eseri içerisinde yer alan teorik bilgiler, eserin sahip olduğu düzey ve barındırdığı teorik seviyeye göre de değişebilmektedir (Toptaş ve Oyan, 2019). Bu noktada piyanoda analiz kavramı öne çıkmaktadır. Çalışılan eserin tüm yönleriyle ve piyano eğitimi dinamikleri odağında analiz edilmesine piyano için müzikal analiz demek mümkündür.

Bağçeci (2003) ise müzikal analizi, ses üretme aşamasından başlayan, piyano eğitimi sürecinde incelenen teknik davranışlar ve müzikal becerileri kapsayan disiplinler bütünü olarak tanımlamıştır. Bu disiplinler sürecinde ise Bağçeci (2003) müzikal analiz alt başlıklarını teknik disiplinler (dizi, akor, arpej, legato, portato vb.) ve müzikal disiplinler (form, stil, besteci ve dönemi hakkında bilgi, eserin karakteri, estetik sorunları, cümle değişimleri, nüans, artikülasyon vb.) biçiminde genişletmiştir.

Bu konuda Ercan (2008, s.73) da yeni bir parçanın öğrenilmesi esnasında eserin müzikal öğeleri, biçimi, dönemi, yapısal başka özellikleri gibi hususların incelenmesi ile işe başlamanın yararlı olacağını ifade etmiştir. Ercan (2008, s.73) ayrıca, üzerinde çalışılan parçayı müzikal öğeleri ve onu bütünleyen örüntüleri açısından tanımanın, öğrencilerin parça içerisindeki fikirleri anlamasına ve kendine göre basit çözümler üretmesine de yardımcı olacağını belirtmiştir.

Gerek teknik, gerek müzikal, gerekse bilişsel yönden bilgi alanlarına sahip olan piyano eserlerinin çoklu olarak incelenmesi ve genel olarak bu başlıklar altında ayrıştırılması, o eserlerin temel özellikleri ile analizinin yapılması ve zor kısımlarının kolay algılanabilecek bilgiler haline getirilmesine yardımcı olacak unsurlardır. Piyano çalan bir bireyin tam anlamıyla çalgısına hâkim olmasında çözümleyici bir yaklaşıma sahip olması önemlidir. Karşılaştığı herhangi bir müzik yapıtını hızlı bir şekilde analiz edebilen ve içeriğini anlayabilen müzisyenin, gerekli donanımlara sahip olduğu da söylenilebilir (Bakıoğlu, 2019).

2. YÖNTEM

Yapılan çalışmada betimsel bir araştırma yaklaşımından faydalanılarak veriler toplanmıştır. Karakaya (2014, s.59) betimsel araştırmalar için herhangi bir olayı var olduğu hali ile araştıran ve durumu belirleyen araştırmalar olarak tanımlarken, bu tip araştırmalarda ele alınan konunun ayrıntılı incelendiğini ve durumun ne olduğunun betimlendiğini vurgulamıştır.

2.1. Çalışma Grubu

Çalışma grubu 2019-2020 eğitim öğretim yılında Trabzon Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalında öğrenim görmekte olan 1. ve 3. Sınıf öğrencilerinden

oluşmaktadır. Araştırmanın yapıldığı dönem itibariyle iki farklı öğretim programının (2018 öncesi ve sonrası programlar) yürütülmesi sebebiyle piyano dersi almakta olan öğrenciler 1 ve 3. Sınıflarda yer almıştır. Bu nedenle ilgili dönem uzaktan eğitim ile yapılan ders ve sınav uygulamalarında ödev düzeninde eser analiz formunu dolduran toplam 70 öğrenci, çalışma grubunun toplam sayısıdır.

Tablo 1. Çalışma Grubu Bilgileri

Sınıf	f	%
1.Sınıf	43	61,4
3.Sınıf	27	38,6
Cinsiyet	f	%
Kız Öğrenci	47	67,1
Erkek Öğrenci	23	32,9

Toplam 70 kişiden oluşan çalışma grubunda analiz formu doldurmak suretiyle sınav katkısı alan öğrencilerin çoğunluğu (%61,4) birinci sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Benzer biçimde çalışma grubunda yer alan öğrencilerin %67,1 ile kız öğrenciler ağırlıklı olduğu da görülmektedir.

2.2. Verilerin Toplanması

Çalışmanın yapıldığı dönem olan 2019-2020 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılı, standart bir biçimde yüz yüze başlamış fakat artan vakalar ile ara verilen eğitimin online (uzaktan eğitim ile) sürdürülmesi kararı ile piyano dersleri de online olarak yürütülmüştür. Uzaktan eğitim ile yürütülen süreçte öğrencilerin önemli bir bölümünün yeterli donanıma sahip olamadan (piyano, çalgı vb.) sürece hazırlıksız yakalanması sebebiyle piyano dersi ve sınavlarının uygulanmasında da ödev seçenekleri kullanılmıştır. Bu kapsamda piyanosu olan öğrenciler bilinen biçimde kendilerine verilen eserleri çalarak performanslarını online olarak paylaşıırken, bu olanağa sahip olmayan (bu çalışma için toplam 70 öğrenci) öğrencilere çeşitli ödevler ve inceleme çalışmaları verilmiştir. Bu çalışmalardan biri de kendilerine verilen bir eseri “eser analiz formu” yardımıyla incelemeleri olmuştur. Bu kapsamda Bakıoğlu (2019) tarafından geliştirilmiş olan “eser analiz formu” kullanılmıştır. Piyano eğitimi alan öğrencilerin çalacakları eseri çalışmaya başlamadan önce, ön inceleme yapmalarına yardımcı olan bu form, uzman görüşleri doğrultusunda bilişsel alan tabanlı olarak hazırlanmıştır. 28 maddeden oluşan formun öğrencilerin ön inceleme yapmalarını sağlamakla birlikte, öğrencilerin bir eseri incelerken ne derecede inceleme becerilerine sahip olduklarını da ölçebileceği söylenebilir. Form incelenen bir piyano eserinde nüans durumlarını, ölçü sayısını, kullanılan teknikleri, diğer işaret ve belirteçleri sorgulayan ve öğrencilerin bir eserde var olabilecek temel özellikleri fark edip edemediğini tespit eden bir formdur. Formdaki ilk iki soru eserin adı ve bestecisi ile ilgili olduğu için bu çalışmada veri olarak kullanılmamıştır. Bunların yanında eser analiz formunda öğrencilere inceledikleri eserin ölçü sayısı, ölçü adedi, hangi nüans işaretlerinin ne sıklıkta kullanıldığı, tekrar işaretleri ve sayıları, aldığı değiştirici işaretler, hangi tonda olduğu, en çok ve en az kullanılan nota süreleri, en ince ve en kalın notaları gibi unsurlar sorulmuştur. Çalışma grubundaki öğrenciler bahar dönemi sonunda sınıf düzeyine göre kendilerine verilen piyano eserlerini bu form yardımıyla analiz ederek sisteme yüklemiş ve değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

2.3. Verilerin Analizi

Bu çalışmada deneklerden alınan veriler bilinen bir istatistik programı yardımı ile dijital ortama aktarılmıştır. Veriler için ilk olarak normal dağılım varsayımına ilişkin ölçümler yapılmıştır. Bu kapsamda basıklık çarpıklık katsayıları ile Kolmogorov Smirnov testi uygulanmıştır. Elde edilen verilerin normal dağılım varsayımını karşılaması nedeniyle parametrik ölçümler tercih edilmiştir. Normallik sınaması sonrası ilk uygulama sorulara verilen cevapların dağılımını anlamak için yapılan frekans ve yüzde ölçümleri olmuştur. Çalışmada piyano dersini alan iki farklı sınıfın ve aralarındaki yıl farkına göre oluşabilecek farkların incelenmesi ve benzer biçimde cinsiyet değişkenine göre oluşabilecek farkların incelenmesi amacıyla karşılaştırmalı ölçümler kullanılmıştır. Dağılımın normal olması sebebiyle ölçümlerde bağımsız örnekler t testi uygulanması uygun görülmüştür. Ölçümler için anlamlı fark kabul sınırı olarak $p < ,05$ düzeyi uygun bulunmuştur.

Tablo 2. Normallik Sınaması Ölçüm Sonuçları

Toplam	Çarpıklık		Basıklık		K-S	
	Ölçüm	SS	Ölçüm	SS	Z	p
	-,688	,287	1,432	,566	,811	,527

Tanımlı bir evrene (çalışma grubuna) ait normal dağılım olasılığını inceleyen ve eldeki verilerin dağılımı ile normal olasılığa sahip bir dağılım arasında fark olup olmadığı hipotezine dayanan test Kolmogorov-Smirnov testi olarak adlandırılır (Can, 2017, 88). Demir, Saatçi ve İmrol (2016), Kolmogorov-Smirnov testi için örneklem (gözlem) sayısının 35'ten büyük olması durumunda, testin kullanışlı bir ölçüm olabileceğini vurgulamış ve bu tip ölçümlerde hesaplanan p değerinin $\alpha=.05$ 'den büyük çıkmasının, eldeki puanların normal dağılım varsayımının kanıtı olarak sunulabileceğini ifade etmiştir. Diğer bir ölçüm olan çarpıklık ve basıklık literatürde: Dağılımın dikliği, diğer bir deyişle sivriligi yani verilerin tepe noktasındaki durumu olarak basıklık; Dağılımın simetrisi yani ortalama etrafındaki simetriden sapma oranı olarak da çarpıklık olarak tanımlanmaktadır (Keskin ve Çiçek, 2009; Pallant, 2020). Tabachnick ve Fidell (2016)'in çarpıklık ve basıklık değerlerinin referans aralıkları için +1,5 ve -1,5 değerleri arasında bir aralığı önerdiği bilinmektedir. Morgan, Leech, Gloeckner ve Barrett (2011) ise bu ölçümlerde genel geçer bir referans kullanıldığını vurgularken katsayıların +1 ile -1 arasında olmasını normal dağılım için bir ölçü olabileceğini, bu sınırlar arasında sonuçların çok değişmeyeceğini ileri sürmektedir. Bu bilgilere göre sonuçlar incelendiğinde basıklık çarpıklık katsayılarının referans sınırlarında olduğu ve Kolmogorov-Smirnov testi için $p<.05$ düzeyine göre manidar bir fark oluşmadığı görülmektedir. Bu durum elde edilen verilerin normal dağılım varsayımını karşıladığı varsayımını desteklemektedir. Dolayısıyla bu çalışmada parametrik ölçümler tercih edilmiştir.

3. BULGULAR

Bu bölümde çalışma grubundan elde edilen veriler ilk olarak sorular ve verilen cevapların dağılımı açısından incelenmiştir. Öğrencilerin belirlenmiş bir eser için eser analiz formu marifetiyle yaptıkları analizler ve buna dönük cevaplarının incelenmesi çalışmanın ana eksenini oluşturduğu için, bu veriler tek bir tablo ile Tablo 3'te sunulmaya çalışılmıştır.

Tablo 3. Sorulara Verilen Cevaplara Yönelik Dağılım Bilgileri

Sorular	Cevaplar							
	Boş Bırakma		Yanlış		Kısmen Doğru		Doğru	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Soru1	2	2,9	---	---	3	4,3	65	92,9
Soru2	---	---	2	2,9	1	1,4	67	95,7
Soru3	13	18,6	2	2,9	---	---	55	78,6
Soru4	---	---	2	2,9	2	2,9	66	94,3
Soru5	---	---	---	---	---	---	70	100
Soru6	2	2,9	9	12,9	---	---	59	84,3
Soru7	1	1,4	2	2,9	---	---	67	95,7
Soru8	---	---	25	35,7	26	37,1	19	27,1
Soru9	4	5,7	45	64,3	10	14,3	11	15,7
Soru10	---	---	7	10	6	8,6	57	81,4
Soru11	3	4,3	2	2,9	11	15,7	54	77,1
Soru12	3	4,3	21	30	1	1,4	45	64,3
Soru13	3	4,3	25	35,7	2	2,9	40	57,1
Soru14	2	2,9	1	1,4	---	---	67	95,7
Soru15	---	---	17	24,3	48	68,6	5	7,1
Soru16	---	---	20	28,6	46	65,7	4	5,7
Soru17	16	22,9	10	14,3	25	35,7	19	27,1
Soru18	---	---	23	32,9	3	4,3	44	62,9
Soru19	1	1,4	2	2,9	18	25,7	49	70
Soru20	---	---	6	8,6	1	1,4	63	90
Soru21	1	1,4	6	8,6	20	28,6	43	61,4
Soru22	---	---	12	17,1	32	45,7	26	37,1
Soru23	---	---	---	---	1	1,4	69	98,6
Soru24	---	---	1	1,4	6	8,6	63	90
Soru25	2	2,9	45	64,3	17	24,3	6	8,6
Soru26	2	2,9	10	14,3	1	1,4	57	81,4

Tablo 3 incelendiğinde 26 soruluk analiz formunda incelenen eserin özelliklerine göre verilen cevaplarda doğru cevap veren öğrencilerin daha ağırlıkta olduğu görülmüştür. Bilhassa 5 numaralı maddede %100 başarı yakalanırken, 1, 2, 4, 7, 14, 20, 23, 24 numaralı maddelerde de %90 civarında doğru cevap eğilimi gerçekleşmiştir. İlaveten 26, 10, 11, 6 numaralı sorular gibi sorularda da yüksek düzeyli doğru cevaplar kendini göstermektedir. Bunların yanında 15 ve 16. sorularda kısmen doğru yapan öğrencilerin ağırlıklı olduğu, bu sorularda yanlış cevap seçeneğine yönelen öğrencilerin de varlığı dikkat çekmektedir. Sorulardan 9 ve 25 numaralı sorularda ise yanlış cevap seçeneğinin en yüksek düzeyde görüldüğü bir durum gözlenmektedir. 17. soru ise boş bırakma işleminin en çok rastlandığı soru olmuştur. Diğer sorularda genel olarak doğru ya da kısmen doğru seçenekleri ağırlıklı gerçekleşmiş, yanlış cevap ve boş bırakma seçenekleri daha az rastlanmıştır.

Tablo 4. Verilen Cevapların Sınıf Düzeyine Göre Karşılaştırılması

Sınıflar	N	Ort.	SS	t	sd	p
1.Sınıf	43	37,83	5,83	-,174	67,8	,863
3.Sınıf	27	38,03	3,79			

Tablo 4'e göre sorulara verilen cevapların sınıf düzeyi (1 ve 3) açısından karşılaştırılmasında $p < ,05$ düzeyinde anlamlı bir farka rastlanmamıştır. Bu fark durumu, sorulara verilen doğru, yanlış ve diğer seçeneklerin dağılımında sınıf düzeyine göre bir farklılık olmadığına, cevapların dağılımı için sınıf düzeyinin etken olmadığına işaret etmektedir.

Tablo 5. Verilen Cevapların Cinsiyet Düzeyine Göre Karşılaştırılması

Sınıflar	N	Ort.	SS	t	sd	p
1.Sınıf	47	37,95	4,68	,092	35,5	,927
3.Sınıf	23	37,82	6,00			

Cinsiyet değişkenine göre yapılan karşılaştırmalı t testi ölçümü için sonuçlar incelendiğinde $p < ,05$ düzeyinde manidar bir fark oluşmadığı görülmüştür. Bu sonuç, sorulara verilen cevapların doğru, yanlış dağılımında cinsiyet değişkeninin etkili olmadığı, cinsiyetin verilen cevapların dağılımı ile ilişkili olmadığı sonucunu öne çıkartmaktadır.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışma grubundan elde edilen sonuçlar incelendiğinde, 26 sorudan oluşan analiz formu yardımıyla öğrencilerin kendilerine verilen eserleri önemli ölçüde doğru biçimde çözümleyebildikleri ve bu çözümlere göre sorulara doğru cevaplar verebildikleri gözlenmiştir. Kimi sorularda kısmen doğru yapıp, büyük çapta da hatalı cevaplar vererek zorlanan öğrenciler için bu durum, soru adedi açısından çoğunlukta değildir. Eser analiz formu da dikkate alınırsa öğrencilerin ilk olarak eserin ölçü sayısının eser içinde değişip değişmediği konusunda tereddüt yaşadığı gözlenmiştir. Bu durumu ölçü sayısı kavramı ile ölçü adedi (eserde toplam kaç ölçü var) kavramlarını birbirine karıştırmış olabilmeye ihtimali ile açıklamak mümkündür. Sağ ve sol elde kullanılan anahtarların sorulduğu soruda da hatalı cevaplar vermiş olan öğrencilerin durumu ise eser içindeki muhtemel anahtar değişimine yönelik dikkatsizlik olarak açıklanabilir. Öğrenciler eserde oktav çizgisinin olup olmadığı sorulduğu soruda da kısmen bir tereddüt yaşamış ve yanlış cevaplar vermiştir. Bu durum oktav işareti konusunun iyi anlaşılmasını ile açıklanabilir. Belli oranda yanlış cevap verilen bir soru da en kısa ve en uzun nota süresi sorusudur. Burada yanlış yapan öğrencilerin ise durumu, soruyu anlamamak ya da basit dikkatsizlik ile açıklanabilir.

Öğrencilerin en çok boş bıraktıkları ve kısmen doğru cevaplayabildikleri bir diğer soru ise eserin melodik yapısı ile ilişkili olan sorudur. Bu soruda boş bırakan ya da kısmen doğru cevap veren öğrencilerin durumu ise melodi yapısına yeterince dikkat etmemiş olmakla açıklanabilir. Aynı şekilde kısmen bazı yanlış cevaplar eserdeki sol el melodi tipi ile ilgili soruda da gerçekleşmiştir. En çok yanlış cevap verilen soru ise eserdeki pedal durumunu sorgulayan soruda gerçekleşmiştir. Bu soruda çokça öğrenci hatalı cevap verirken, bu cevaplarında temelinde piyanoda pedal kavramını öğrenmemiş olmak ya da soruya basit biçimde dikkat etmemek var olabilir. Genel hatlarıyla başarılı bir çözümlenme yapmış olan öğrencilerin, analiz formunun açıklamalarına ve eserin notasına sahip olmalarına karşın hatalı bazı cevaplar vermelerinin esasında dikkatsizlik yattığı söylenilebilir. Hem formdaki sorulara, hem de verilen notaya dikkatli bakan öğrencilerin soruları doğru cevaplaması kolay bir süreçtir. Buna göre oluşan

hataların temelinde yukarıda değinilen bazı özel durumlar da söz konusu iken asıl nedenin ödev hazırlamada ya da sınav süreçlerinde yaşanan basit anlık dikkatsizlikler olduğu anlaşılmaktadır. Verilen cevapların sınıf ya da cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermediği de görülmektedir. Buna göre sorulara verilen doğru cevaplar, yanlış cevaplar, boş bırakılan ya da eksik cevaplanan sorular ile öğrencilerin hangi sınıfta olduğu ve cinsiyeti gibi değişkenlerin ilgisi yoktur.

Piyano eğitiminde analiz ve çözümleyici yaklaşımın katkılarının olduğu açıktır. Bu çalışmada olduğu gibi pek çok ders uygulamasında öğrencileri analizci bir yaklaşımla eser çalışmaya sevk etmek en önemli tavsiyelerden biri olacaktır. Nasıl piyano eseri çalışılması gerektiğinin başında eseri doğru anlamak ve analiz etmek geldiği öğrencilere öğretilmelidir. Bunların yanında aynı analiz formunun farklı eserler ile aynı veya farklı çalışma grupları düzeyinde tekrarlanması, öğrencilerin analiz becerilerini daha iyi yordamaya da yardımcı olacaktır. Kullanılan analiz formu yardımıyla bilinen eserlerin, hali hazırda çalışılmakta olan eserlerin ya da daha büyük çaplı eserlerin analizine yönelik çalışmalar yapılması da sağlanacak muhtemel katkı hakkında bize bilgiler verebilir. İlaveten bu veya benzeri analiz çalışmalarının daha geniş katılımlı çalışma grupları ya da örneklemeleri üzerinde uygulanması fayda sağlayacaktır. Analize dayalı bu tip çalışmaların Bakıoğlu'nun (2019) çalışmasındaki gibi öğrencilerin piyano çalma ya da deşifre etme becerilerine yönelik durumu ile ilişkilendirilmesi de literatüre ilave katkılar sağlayabilir.

KAYNAKÇA

- BAĞÇECİ, S. E. (2003). Piyano eğitiminde müzikal analiz kavramı – kapsamı ve örnek klavye analizleri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1), 159-176.
- BAKIOĞLU, Ç. (2019). *Piyano eğitiminde eser analizine dayalı çalışma yapmanın deşifre akademik başarı ve tutuma etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ondokuzmayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- CAN, A. (2017). *SPSS ile Bilimsel Araştırma Sürecinde Veri Analizi*. Ankara: Pegem Akademi.
- DEMİR, E., SAATÇIOĞLU, Ö. ve İMROL, F. (2016). Uluslararası dergilerde yayımlanan eğitim araştırmalarının normallik varsayımları açısından incelenmesi. *Current Research in Education*, 2(3), 130 – 148.
- ERCAN, N. (2008). *Piyano Eğitiminde İlke ve Yöntemler*. Ankara: Sözkese Matbaacılık.
- GÜN, E. ve YILDIZ, G. (2012). Piyano eğitiminde başarıyı etkileyen faktörler. *e-Journal of New World Sciences Academy NWSA-Fine Arts*, 8(1), 103-114.
- KALELİ, Y. S. ve NAYIR, E. N. (2020). Piyano eğitiminde öğrenme stilleri ve 5E modeline yönelik etkinliklerin başarı ve kalıcılığa etkisi. *OPUS– Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 16(30), 2595-2615.
- KARAKAYA, İ. (2014). Bilimsel araştırma yöntemleri. Abdurrahman Tanrıoğen (Ed.), *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* içinde, (s.57-83). Ankara: Anı Yayıncılık
- KESKİN, H. Ü. ve ÇİÇEK, E. U. (2009). Tanımlayıcı istatistikler. Şeref Kalaycı (Ed.), *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri* içinde, (s. 51-58). Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- MORGAN, G. A., LEECH, N. L., GLOECKNER, G. W. & BARRETT, K. C. (2011). *SPSS for introductory statistics, use and interpretation (Fourth Edition)*. New York: Routledge Taylor and Francis Group.
- ÖZER, B. (2020). Piyano Eğitiminde Zihinsel Çalışma ve Ezberlemenin Önemi. Harun Şahin (Ed.), *Eğitim Bilimleri Teori, Güncel Araştırmalar ve Yeni Eğilimler* içinde, (s. 23-43). Karadağ: İvpe.
- PALLANT, J. (2015). *SPSS Kullanma Kılavuzu, SPSS ile Adım Adım Veri Analizi*. (Çev. Sibel Balcı ve Berat Ahi), Ankara: Anı Yayıncılık.
- TABACHNICK, B. G. & FIDELL, L. S. (2013). *Using multivariate statistics. (6th Edition)*. NewYork: Pearson Education.

TEKELİ, B. ve BULUT, F. (2019). Piyano eğitimi dersi yeterliklerinin kazanılmasına ilişkin uzman görüşleri. *Turan-SAM Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 11(14), 500 – 510.

TOPTAŞ, B. ve OYAN, S. (2019). Aralık çalışmalarında piyano etütlerinin işlevselliği. Turan Sağır, Hasan Arapgirlioğlu, Kamile Perçin Akgül, Kader Sürmeli (Ed.), *Uluslararası Sanat Kongresi bildirler kitabı içinde*, (s.97-103), Ankara: Gece Akademi

EK: Piyano Dersi Eser Analiz Formu

Piyano Dersi Eser Analiz Formu								
1	Eserin adı nedir?							
2	Eserin bestecisi kimdir?							
3	Eserin hız terimi nedir?							
4	Eser <u>dizek</u> başında kaç <u>değiştirici</u> işaret (diyez <u>ya da</u> bemol) almıştır? İlgili yere yazınız.DiyezBemol	Değiştirici İşaret Almamıştır	☐			
5	Eserin tonu/makamı nedir? Yazınız.							
6	Eserde toplam kaç adet ölçü bulunmaktadır? Belirleyerek her <u>dizek</u> başına yazınız.adet ölçü bulunmaktadır						
7	Eserin <u>dizek</u> başındaki ölçü sayısı nedir? (Eser kaç kaçıktır)	(2/4) (3/4) (4/4 - C) (3/8) (5/8) (6/8) (7/8) (8/8) (9/8) (Diğer /....)						
8	Ölçü sayısı eser içinde değişiklik göstermiş midir? Gösterdiyse kaçınıcı ölçülerdir?	Evet ☐		ölçü/ölçülerde		Hayır ☐		
9	Genel olarak sağ el, sol el anahtarları nelerdir? İşaretleyiniz.	Sağ el	☐	Sol el	☐	☐		
10	Anahtarlar eser içinde değişiklik göstermiş midir? Gösterdiyse kaçınıcı ölçülerdir?	Evet ☐		ölçü/ölçüler de		Hayır ☐		
11	Eserin ses aralığı (en ince ve en kalın notaları) nedir? Verilen yere yazınız ve kaç oktav olduğunu belirtiniz.		oktav				
12	Sağ ve sol elde oktav çizgisi var mıdır? Varsa kaç defa kullanılmıştır?			Yoktur ☐				
13	Eserde kullanılan en uzun ve en kısa nota değerleri nedir? İşaretleyiniz.							
14	Eserin sağ elinde genel olarak en çok kullanılan nota değeri hangisidir? İşaretleyiniz.							
15	Eserin sol elinde genel olarak en çok kullanılan nota değeri hangisidir? İşaretleyiniz.							
16	Eserde üçleme () var mıdır?	Evet ☐		Hayır ☐				
17	Eserin sağ el ezgisinde <u>ağırlıklı</u> olarak hangi melodik yapı veya yapılar vardır?	Sıralı ☐	Atlamalı ☐	Arpej ☐	Kromatik ☐	Akor ☐	Figür ☐	Diğer ☐
18	Eserin sol el ezgisinde <u>ağırlıklı</u> olarak hangi melodik yapı veya yapılar vardır?	Sıralı ☐	Atlamalı ☐	Arpej ☐	Kromatik ☐	Akor ☐	Figür ☐	Diğer ☐
19	Eserde kullanılan <u>üçleş</u> terimleri nelerdir? Varsa sırasına göre yazınız.							
20	Eserde dönüş işaretlerinden (tekrar, <u>coda</u> , <u>senyö</u> , dolap) hangilerinden kaç tane vardır?					Yoktur ☐		
21	Çarpma, mordan, <u>tril</u> , <u>grupetto</u> ve kırk akorlardan hangileri eserde kullanılmıştır?						Yoktur ☐	
22	Eserde aynı sesler üzerinde kullanılan kaç adet uzatma bağı vardır?	Ör:	(.....)adet vardır		Yoktur ☐			
23	Eserde legato () tekniği var mıdır? Varsa toplam kaç defa kullanılmıştır?	Evet ☐	Hayır ☐	Bilmiyorum ☐	(.....)adet			
24	Eserde staccato () tekniği var mıdır? Varsa toplam kaç ölçüde kullanılmıştır?	Evet ☐	Hayır ☐	Bilmiyorum ☐	(.....)adet			
25	Eserde pedal () kullanılmış mıdır? Varsa kaç tane kullanılmıştır?	Evet ☐	Hayır ☐	Bilmiyorum ☐	(.....)adet			
26	Eserde, ses gücünün gittikçe artacağını (:crescendo) veya azalacağını (:decrescendo) gösteren işaretler var mıdır? Varsa toplam kaç defa kullanılmıştır?	Evet ☐	Hayır ☐	Bilmiyorum ☐	(.....)adet			
27	Eserde ton harici <u>değiştirici</u> işaret alan notalar var mıdır? Varsa toplam defa kullanılmıştır?	Evet ☐	Hayır ☐	Bilmiyorum ☐	(.....)adet			
28	Eser içinde ton <u>değişikliği</u> var mıdır?	Evet ☐		Hayır ☐		Bilmiyorum ☐		